

O I S

O V I N Y

Nepostradatelný informační a inspirační zdroj pracovníků býv. OIS

Pravicový, liberální chem.inž. občasník. Založeno r. 1996

Slovo úvodem

Tak letošní prosinec nevybočil z novodobé tradice a byl teplý a vlhký. Idyla ladovských zasněžených vánoc je tak pomalu odkazována do pohádek, básniček a galerií. Je to škoda, protože nejkrásnější svátky roku by si zasloužili onu odpovídající lyrickou kulisu. Příroda se na konec pochlapila a Štědrý den a dva svátky nám stačila aspoň trošku pocukrovat a ochladit. Ale ono je to relativní. Lidé v Austrálii či Brazílii mají vánoce spojeny dokonce s letním horkem a nepřijde jim to divné. Konec konců i v místech, kde tato legenda a tradice vznikla je sních něčím spíše abstraktním. Ta vnější kulisa je ale jen kulisou. Na každém z nás záleželo, jaké ty vánoce byly. Zda svátky pospolitosti, kdy si lidé dokázali dát najevo, že se mají rádi a že je jim spolu dobře nebo jen uspěchané dny volna spojené s přejídáním. Vánoce už ale pomalu odpluly do vzpomínek a nás čeká zase zbrusu nový rok 2004, tentokráté přestupný. Jaký bude? O tom budou rozhodovat nejen vnější okolnosti, ale také my sami. Svoji svobodou rozhodování a svým pozitivním naladěním. Tak ať se vám vydaří!

Motto

„Dobrá žena muže inspiruje, vtipná ho zaujme, krásná ho okouzlí, ale soucitná ho dostane“.

„Bůh dal lidem řeč, aby mohli skrýt své myšlenky“.

Z našich reklam a inzerátů . . .

Poslední slova v životě – krátkozraký: "A co že jste v létě na malinách v kožichu"?

Víte, že?

- Ženská posedlost nákupy má kořeny v historii staré 7 miliónů let! Rozum při nákupech spí. Víte, proč ženy tak rády a tak mnoho nakupují? Němečtí vědci z univerzity v Münsteru vysvětlují: "Jde o instinkty, které zachraňovaly život našim prapředkům před sedmi milióny lety, když sbírali ovoce a semínka. Čím rychleji reagovali, tím více jídla měli," vysvětluje Ulrich Kutschera. Nejnovější poznatky také dokazují, že lidé při nákupech nechávají spát centrum, které rozhoduje racionálně. "V supermarketech nás doslova opouští rozum," usmívá se dr. Michael Deppe. Vše dokazují speciální magnetografické snímky, které mapují aktivitu mozku. V okamžicích, kdy nakupujeme, se prokrví část mozku, která se stará o emoce, naopak ta, která má na starosti racionální rozhodování, je zcela pasivní. Kuriózní je, že čím dražší nákup, tím méně racionální rozhodování. "Lidé se cítí mnohem lépe, když nemusí při nákupu příliš přemýšlet. Jde o jakousi emocionální zkratku. Proto také platí heslo, že nakupujeme očima," vysvětluje Ulrich Kutschera. Jsme tedy nuceni geneticky k často naprosto nesmyslným nákupům jen proto, že před milióny let bylo nutností přežití rychlé sebrání čehokoliv, co dobře vypadalo? "Ne, stačí, když si přečtením tohoto článku uvědomíme, jak s námi mozek cvičí, a můžeme z toho koloběhu snadno vypadnout. A nakupovat rozumem," dodává vědec.
- Dioxiny se uvolňují při spalovacích procesech. Dokonce i když nás spalují v krematoriu. Došlo to dokonce tak daleko, že fa Gore nabízí krematoriím speciální filtrační systém Remedia.
- Svět se utápí v informacích. Na každého člověka připadá ročně pomyslný sloupec knih vysoký deset metrů. Konkrétně 18.10¹⁸ bajtů (18 exabajtů). Jen třetina těchto informací je nějak

archivována. Toto množství odpovídá půl milionu knihoven velkých jako knihovna Kongresu USA (ta uchovává 19 mil. knih a 56 mil. dokumentů). Co je horší od r. 1999 se počet informací každoročně o třetinu zvyšuje. Jde tedy o informační „potopu“. Drtivá většina z 18 exabajtů jsou telefonické rozhovory, internet 92 000 TB. Denně je odesláno 31 miliard e-mailů. 40% všech nově uložených informací vzniká v USA. Jen na roční spotřebu potišťového papíru padne 786 milionů stromů.

- Japonka Mitojo Kawateová, nejstarší žena na zeměkouli, zemřela 13.11.03 ve věku 114 let na zápal plic. Tohoto svého světového prvenství si tak užívala ani ne čtrnáct dní
- Pocházíme z korálů? S touto neuvěřitelnou informací přišli australští genetici. David Miller se svými kolegy z James Cook University objevil totiž v tropických korálech geny lidí a obratlovců. V korálech se nacházejí dědičné prvky, které se podílejí na výstavbě nervového systému. Jenže korály přitom žádný nervový systém nemají. A proto teď badatelé stojí před rozluštěním velké záhady. Mohl evoluční vývoj až k člověku probíhat zcela jinak, než jak to tvrdí Darwinova teorie? Bude nutné přepsat učebnice o vývoji člověka? Zjištění vědců čekají podrobné ověřovací testy...

Tradice vánočního stromku

Neodmyslitelnou dominantou vánoc je nazdobený jehličnan. Kde se vzal? A proč je symbolem nejkrásnějších svátků v roce? Podle jedné legendy se ten úplně první objevil už v roce 573 na dvoře burgundského krále. Řeholník Kolumbán ozdobil starobyloou jedli hořícími pochodněmi rozvěšenými do tvaru kříže. Přestože výzdoba velkých světových měst vypadá na první pohled stejně, v každé zemi má strom jiný význam a jinou tradici. K nám se dostal vánoční strom z Německa. Ještě před třemi sty lety byl jediný možný vánoční stromek jedle. Až mnohem později ji nahradily odolnější smrky a borovice. Vůbec poprvé se stromek rozsvítil v pražské vile ředitele Stavovského divadla Jana K. Liebicha roku 1812. O třicet let později se v Praze stromky začaly běžně prodávat a říkalo se jim "Kristův strůmek". První veřejný stromek se poprvé rozsvítil v Plzni před osmadesátými lety. Klasický stromeček s ozdobami a svíčkami, který Evropané znají už poměrně dlouho, je pro Američany spíš novinkou. Dříve totiž Otec Vánoc, dnes Santa Klaus, naděloval dárečky do punčoch zavěšených na krbové římse. Až mnohem později, když byly dárky stále rozměrnější, se začal objevovat stromeček a pod ním kola, lyže a jiné věci ve svátečním balení. Také vybalování dáreček na Štědrý den večer není zdaleka samozřejmostí a je plno zemí (i v Evropě), kde se to provádí až 25.12.

Proč je dobré být mužem?

(z netu)

Telefonní hovory trvají okolo 30 vteřin
 Za stejnou práci máš víc peněz
 Na pět dní dovolené stačí jeden kufr
 Nemusíš se zabývat intimním životem Tvých přátel
 Umíš otevřít všechny konzervy
 Tví přátelé Tě nelitují, když trochu přibereš na váze
 Personální šéf se při představení na novém pracovišti nezajímá o Tvůj zadek
 Pivní břicho Tě nečiní neviditelným pro druhé pohlaví
 Nemusíš s sebou vláčet kabelky plné nesmyslných kramů
 V kůlně a v dílně je všechno Tvoje

Vysprchovaný včetně oblékání jsi za 10 minut
 Sex nemůže zruinovat Tvou pověst
 Když Tě někdo zapomene pozvat na večírek, i tak zůstává Tvým přítelem
 Tvé prádlo v balení po pěti kusech stojí stovku
 Žádný kolega Tě nerozbrečí
 Holit se musíš jen v obličejí
 Když jsi v 34 letech ještě svobodný, je to každému jedno
 Dokážeš vyčítat své jméno do sněhu
 Tři páry bot jsou víc dost
 Můžeš říkat, co chceš, protože je Ti jedno, co si o Tobě kdo myslí
 Nikdo neutne pěkný pikantní vtip, když vejdeš do místnosti
 Automechanik Tě nenapálí
 Nenaštvete Tě, když si nikdo nevšimne, že máš nový účes
 Můžeš obdivovat Clintu Eastwooda, ale nemusíš držet hladovku, aby ses mu podobal
 Znáš mnoho způsobů, jak otevřít pivní láhev bez otvíráku
 Ať máš na sobě cokoliv, můžeš při sezení v tramvaji pohodlně roztáhnout nohy
 Šedivé vlasy a přibývající vrásky jen podtrhují Tvůj charakter
 Je Ti jedno, když se o Tobě lidé baví
 Nikdo Ti nekouká na prsa, když se s ním bavíš
 I ten, kdo náhodou má na večíрку stejné hadry jako Ty, se může stát Tvým přítelem
 Že nemáš někoho moc rád, ještě není na překážku tomu, pěkně si s ním pomilovat

Co si myslí ženy o mužích?

- Bohužel to tak opravdu je a my s tím nic nenaděláme.
 Kdo se má v mužích vyznat?
1. Hodní muži jsou oškliví.
 2. Hezcí muži nejsou hodní.
 3. Hezcí hodní muži jsou homosexuální.
 4. Hezcí hodní muži, kteří jsou heterosexuální, jsou ženatí.
 5. Muži, kteří nejsou moc hezcí, ale jsou hodní, nemají peníze.
 6. Muži, kteří nejsou moc hezcí, ale jsou hodní a mají peníze, si myslí, že jim jdeme po penězích.
 7. Hezcí muži bez peněz jdou po našich penězích.
 8. Hezcí muži, kteří nejsou moc hodní a jsou heterosexuální, si nemyslí, že jsme dost hezké.
 9. Muži, kteří si myslí, že jsme hezké a jsou heterosexuální a jsou trochu hodní a mají peníze, jsou zbabělci.
 10. Muži, kteří jsou trochu hezcí a trochu hodní a mají nějaké peníze a díky bohu jsou heterosexuální, jsou plaší a nikdy neudělají první tah!
 11. Muži, kteří nikdy neudělají první tah, okamžitě ztrácejí zájem, když přebíráme iniciativu my.

Kdo se má sakra v těch mužích vyznat?

Muži jsou jako víno. Začínají jako hrozny a my je musíme vyždímat a držet je potmě aby dozráli a mohli být k užítu po večeři.

Vzkaž to další chytré ženě, která se chce zasmát a chlapům, kteří se nad to dovedou povznést!
(znetu)

Zamyšlení nad vánocemi

Tak máme zase za sebou další vánoce. Většina lidí se shodne v tom, že jsou to největší a nejhezčí svátky roku. I když jsou to pro nás především svátky církevní spojené s narozením Ježíška, jejich původ sahá ale mnohem dál do pohanské éry. Zimní slunovrat představoval především naději, že dlouhá zima jednou skončí a že skončí šťastně. Přežití v těchto dobách zdaleka nebylo samozřejmostí. V oslavě svátku tedy také byla i hluboká úcta a pokora k mocné přírodě. Středověk a křesťanství interpretoval vánoce jako církevní oslavu narození Krista. Adventní liturgie obsahuje takové pojmy jako vigilie (bdění), půst a meditace. Je to doba plná očekávání a vkládání nadějí do příchodu Spasitele. Zahrnuje také ale očekávání toho co teprve přijde, tužbu obyčejných lidí v naplnění jejich tajných i veřejných přání. Je to přirozené naplnění potřeby jakési vize. Lidé podvědomě chtějí věřit, že život není jen o tom každé ráno se obléknout, jít do práce, najíst se a vyspat se. A přinejmenším jednou v roce si to připomínají. Co však se z vánoce snaží udělat moderní společnost? Ony s tím konec konců začaly už i společností totalitní. Interpretují vánoce jako koloritní oslavu konzumu a hojnosti zabalenou do vánoční idyly. Inflace dáreků, několikanásobně více potravin a nápojů, než je možné reálně zkonsumovat. Jako bychom se chtěli ubezpečit, že už jsme za vodou, že náš život už neurčuje vrťavá příroda či ještě nevyzpytatelnější osud, ale my sami. Překotný technický pokrok, regály dostupného zboží v hypermarketech nám k tomu dosti nahraňují. Ale je tomu skutečně tak? Hlad a zmrznutí nám asi již opravdu nehrozí, ale přesto jsme si v složité pavučině naší civilizace stačili upříst řadu pastí, do kterých se můžeme sami chytit. A proto by o vánocích i ta troška pokory a zamyšlení byla plně na místě. Zamyslet se na chvíli nad tím kdo vlastně jsem, kam směřuji a kam bych směřovat chtěl. Taková meditace občas vyústí i v předsevzetí. Ta novoroční jsou sice už tak trochu zprofanovaná, ale často je pokrok už v tom, že problém pojmenujeme. Tak tedy neváhejme, na zamyšlení není nikdy pozdě. VH

Z čeho máme nejvíce strach?

V různých zemích existuje různá úroveň obav, ale v průměru je pořadí Jobových zvěstí toto:

1. Nezaměstnanost - 47 %
2. Nemoc - 39 %
3. Neúspěch v kariéře - 32 %
4. Budoucnost - 30 %
5. Impotence - 25 %
6. Rozvod, ztráta partnera - 24 %
7. Válka 23 - %
8. Chudoba - 21 %
9. Terorismus - 18 %
10. Vypadávání vlasů - 16 %

A proto méně zapálenosti do roku 2004

(Neviditelný pes, nov)

V prvních dnech nového roku si lidé obvykle přejí - sobě nejčastěji zdraví a světu lepší stav. Zlepšení stavu, odstranění různých "zel", se pak očekává od zapálených, angažovaných lidí, z nichž mnozí, jako například občanskí aktivisté, ekologisté a antiglobalisté si právo odstranit společenskou "zlo" dokonce monopolizují. Avšak právě v této zapálenosti bývá často kámen úrazu, jak doložila i polemika o

tom, kdo má větší zásluhy o pád komunismu, jež se rozpoutala v závěru minulého roku. Zapojil se do ní i prezident Václav Klaus a na stránkách sobotní přílohy LN též prominentní disidentka Vlasta Chramostová, jež k odpovědi vyprovokovala i prezidentova mluvčího.

Meritum sporu, který zřejmě bude pokračovat tak dlouho, dokud nebudou všichni pamětníci komunismu a Sametové revoluce bradou vzhůru, je dobře známo. Přispěla více k pádu komunismu ona pasivně resistující většina, anebo hrstka angažovaných disidentů, oněch pár zhavých uhlíků v šedém moři vyhaslého popela? Shofel komunismus od těchto "uhlíků", nebo se utopil v mase "popela"? Necítím se práv tuto otázku rozhodnout, spíše chci upozornit na příznačný fakt, že velmi značnou část angažované Charty 77 tvořili lidé, kteří byli "zapáleni" již na přelomu 40. a 50. let - ovšem pro komunismus a patřili k předním budovatelům toho, co jim pak zlomilo vaz. Koneckonců i paní Chramostová a další prominentní disidenti (s výjimkou Václava Havla a křesťanské skupiny) byli členy KSC, což drtivá většina z těch pasivně resistentních nikdy neudělala a mlčky obětovala své kariéry. Vim, o čem mluvím, byl to i můj případ, mého otce a celé širší rodiny.

I zde tedy narážíme na fenomén těch věčně angažovaných blouznivců, kteří, nevím proč, se pokládají za elitu, za "čisté", přestože jenom likvidují vlastní hříchy - trpké následky své předchozí angažovanosti. Asi v téže době, kdy na pařížské Sorbonně kázal svůj "boj za lepší budoucnost" Sartre (což později vedlo k hrůznému masakru v Kambodže, když mezi jeho horlivé studenty patřil i vůdce Rudých Khmerů Pol Pot) žil v tomtéž městě i myslitel rumunského původu Émil Michel Cioran, jehož citát z knihy "Nástin úpadku" říká vše:

Kdybychom položili na jednu misku vah zlo, které na světě rozpoutali "čistí", a na druhou zlo lidí bez zásad a bez zábran, rovnováhu by vychýlila miska první... Katastrofy zkažených epoch jsou méně tíživé, než pohromy způsobené epochami horoucími. Bahno je příjemnější než krev. V neřesti je více mírnosti než ve ctnosti, ve zvrhlosti více humanismu než v přísných mravech.

A proto přejí všem čtenářům do nového roku méně zapálených fanatiků všeho druhu, méně samozvaných "bojovníků za lepší budoucnost" a za morálku, méně horoucnosti a o to více střízlivého "vyhaslého" odstupu. A více "bahna" a "neřesti" konzumu pro svět, neboť o to méně bude kolem krve.

Čím ženy vytáčejí muže?

Muži a ženy, dva zcela odlišné druhy, obývající planetu Zemi. Nemohou žít bez sebe, ale ani spolu. Když se mužů zeptáte, co je nejvíce vytáčí na jejich manželkách či partnerkách, mnozí z nich neváhají a okamžitě vykřiknou: Úplně všechno! Jsou však ale i tací, kteří jsou ke svým polovičkám o něco smířlivější.

Německý institut Forsa provedl mezi evropskými muži průzkum, jehož cílem bylo zjistit, čím nejvíce ženy muže nervují. Na absolutní špici je ženská vlastnost brát jakoukoliv kritiku okamžitě osobně. Na tom se shodlo 61 procent z celkem 1008 dotázaných mužů. Tento styl ženského myšlení jednoduše muži nesnášejí.

Na druhém místě se umístila potřeba žen mít vždycky poslední slovo, těsně sledovaná neustálým ženským požadavkem zdůrazňování lásky. Takřka shodně pro ně rozhodlo na 48 procent mužů. "Já svou ženu miluji, ale nepovažuji za nutné jí to zdůrazňovat čtyřikrát denně, jak by si ona představovala," řekl jeden z respondentů.

Mladší muži mezi 18 a 29 lety zase těžce nesou, že jejich partnerky kritizují jejich kamarády a koníčky (55 procent), a také to, že je srovnávají s jinými muži (54 procent). Naproti tomu u mužů mezi 30 a 44 lety převládá odpor k tomu, aby ženy mluvily o neshodách v partnerství se svými kamarádkami (49 procent). Muže všech věkových skupin méně rozčiluje, že ženy vyžadují nadměrně peněz za kosmetiku a oblečení (44 procent). Naproti tomu si muži na partnerkách váží nejvíce toho, když ženy dokáží prominout chybu (86 procent).

Takřka stejně důležitý je smysl pro humor. Toho si u partnerek váží 85 procent dotázaných. Na 80

procent mužů oceňuje, když se ženy snaží udržet atraktivními. Mladší muži pak jsou rádi, když ženy při sexu převezmou iniciativu, starším se líbí, když si vydělávají peníze. z netu

Klimatický jev El Niño

V posledních desetiletích byl pozorován častější, trvalejší a intenzivnější klimatický jev El Niño. *El Niño de la Natividad* (Vánoční děťátko) je atmosférická a oceánská klimatická porucha, k níž dochází jednou za 3 až 6 let v rovníkové oblasti Tichého oceánu. Vzniká slabý na jih směřující teplý mořský proud podél pobřeží Ecuadoru a Peru, kdy dochází k prodlouženému ohřevu oceánu.

Důsledkem této oceánské a atmosférické poruchy je výrazné zesílení bouřkové činnosti a dalším významným klimatickým jevem. V prosinci roku 1983 byla teplota proudu El Niño poblíž Ecuadoru a Peru asi o 4 až 6 stupňů vyšší než normálně. Poté došlo ke katastrofálním změnám počasí, kdy se objevila značná sucha na Filipínách, Havajských ostrovech a v Jižní Americe.

Změny teploty mořských proudů se odrážejí také v mořské fauně. Podél ecuadorského pobřeží byl již v roce 1983 zjištěn úbytek jiker a plodů lovných ryb. Makrely se objevily v normálním počtu, ale živily se požíváním vlastních jiker.

Jedna z teorií tvrdí, že klimatický jev El Niño je chaotickým jevem, jehož chování nelze předpovědět a který je citlivý vzhledem k počátečním podmínkám proměnných, jako je teplota, atmosférický tlak a síla a směr větrů. Výzkumníci již v roce 1997 sestavili první matematické modely, které měly charakteristické vlastnosti tohoto klimatického jevu.

Přetrvávající horká fáze v letech 1990 až poloviny roku 1995 klimatického jevu El Niño a Jižní oscilace byla podle 120 let prováděných záznamů výjimečná. V roce 1997 jev El Niño měl dosud největší intenzitu. Vědci zatím nemohou s určitostí tvrdit, že pozorované změny jsou způsobeny lidskou činností, avšak tato pozorování jsou v souladu s některými předpověďmi klimatických modelů. Započtením klimatických změn tyto modely předpovídají stejný vzorek oteplování v Tichém oceánu, který pozorujeme během klimatického jevu El Niño. V souvislosti s globálním oteplováním tedy lze očekávat častější a intenzivnější výskyt zmíněných klimatických poruch.

A slovo závěrem

Tak už se píše rok 2004! A to jsme přece ještě docela nedávno slavili přelom tisíciletí – milénium. Nevím jak vám, ale mě to uteklo velmi rychle. Prolínají se zde dvě tendence – postupný vývoj lidské společnosti, který aspoň v technické a materiální oblasti směřuje ještě stále vzhůru a osobní vývoj většiny z nás, který spíš směřuje k postupnému stárnutí, tělo už taky není, co bývalo a těch ideálů s lety rozhodně nepřibývá. Ale s tím se určitě musely potýkat i všechny generace před námi a tak to asi není nic neobvyklého. Už starý zákon mluví o sedmi letech hojných a sedmi letech hubených. No a my v naší zemi a tím spíše my ve Spolaně se máme právo domnívat, že právě prožíváme těch sedm let hubených, ne-li přímo sedm ran egyptských. Lidé se s tím vyrovnávají různě. Jedni nadávají a jsou mrzutí, jiní se obrací ke klasikům: „I skličující doba je hodna úcty, neboť je dílem nikoli lidí, ale lidstva, tedy tvořivé přírody, která může být krutá, ale není nikdy nesmyslná. Jestliže je doba v níž žijeme krutá, máme o to větší povinnost ji milovat, pronikat ji svou láskou, až odsuneme těžké masy hmoty, která nám skrývá světlo zářící na druhé straně“ (Rathenau). Často mě v této souvislosti však napadá spíše parafráze jiného klasického citátu: "Každou hodinu přicházejí lidé opožděně na všechna nádraží světa. Někteří meškají jen pouhou minutu. Sdílím překvapený, odevzdaný výraz jejich očí, jejich náhlou bezradnost, protože jsem jeden z nich. - A proto se nikdy neptej, komu ujíždí vlak, ujíždí i Tobě!" . Ale vzápětí se vloudí i kacířská myšlenka – musíme opravdu všechny vlaky stihnout? Stál ten vlak, co mi právě ujel vůbec za to, abych s ním jel? Člověk by si s přibývajícím lety měl ty vlaky spíše pečlivě vybírat. Možná si najít i malebné, půvabné nádraží, z kterého se mu ani nebude chtít odjíždět. VH